

بررسی جمعیت‌شناختی مهاجران وارد شده از خارج کشور

در فاصله‌ی سال‌های ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰

حسام خدامراדי

○ مقدمه

جامعه‌ای اتفاق می‌افتد که مردم به آن تعلق دارند. از این رو می‌چل در سال ۱۹۸۵ اظهار می‌دارد: مهاجرت باید نه فقط به عنوان یک پدیده (واقعه یا موقعیتی که در خور مطالعه‌ی علمی است)، بلکه به عنوان یک فرایدیده (واقعه‌ای که در بستر و موقعیتی اتفاق می‌افتد که مردم در آن زندگی می‌کنند) توصیف شود (لوکاس و میر، ۱۳۸۱).

روش مورد استفاده در این تحقیق، اسنادی و تحلیل ثانویه‌ی نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۰ کل کشور است.

○ سیمای کلی مهاجران وارد شده از خارج، طی دوره‌ی ۱۳۷۵ تا ۱۳۹۰

طی سال‌های ۱۳۸۵-۱۳۷۵ مجموعاً ۱۲,۱۴۸,۱۴۸ نفر وارد کشور شده یا در داخل کشور جابه‌جا شده‌اند. از این تعداد، محل اقامت قبلی ۱۱,۷۸۳,۷۷۲ نفر (۹۷٪ درصد) داخل کشور و ۲۶۰,۴۹۵ نفر (۲٪ درصد) خارج از کشور بوده است و ۱۰۳,۸۸۱ نفر (۰٪ درصد) نیز محل اقامت قبلی خود را اظهار نکرده‌اند (مرکز آمار ایران، ۱۳۸۵).

از مجموع مهاجران وارد شده از خارج، ۱۹۸,۱۵۹ نفر (۷۶٪ درصد) به نقاط شهری و ۶۲,۳۳۶ نفر (۲۳٪ درصد) به نقاط روستایی وارد شده‌اند. همچنین از این تعداد، ۱۵۶,۱۹۹ نفر را مردان و ۱۰۴,۲۹۶ نفر را زنان تشکیل می‌دهند. بر این اساس، شاخص نسبت جنسی مهاجران وارد شده از خارج از کشور، ۱۵۰ است.

در این دوره، استان‌های تهران و اصفهان بیشترین مقدار از مهاجران وارد شده از خارج از کشور را جذب خود کردند و استان‌های زنجان و ایلام و اردبیل و خراسان شمالی کمترین مقدار را.

در سال‌های ۱۳۹۰-۱۳۸۵ مجموعاً ۵,۵۳۴,۶۶۶ نفر وارد کشور شده یا در داخل کشور جابه‌جا شده‌اند. از این تعداد، محل اقامت قبلی ۵,۰۸۹,۳۵۴ نفر (۹۲٪ درصد) داخل کشور و ۱۰۲,۵۱۹ نفر (۸٪ درصد) خارج از کشور بوده و ۳۴۲,۷۹۳ نفر (۶٪ درصد) نیز محل اقامت قبلی خود را اظهار نکرده‌اند. رقم ۱۰۲,۵۱۹ نفر مربوط به مهاجرانی است که مستقیم از خارج کشور وارد کشور شده‌اند، علاوه بر این، حدود ۱۶,۷۹۲ نفر از مهاجران وارد شده از خارج نیز در داخل کشور جابه‌جا شده‌اند. بنا بر این، رقم درست مهاجران وارد شده از خارج کشور، برابر با ۱۱۹,۳۱۱

مهاجرت در کتاب لغتنامه‌ی جمعیت‌شناسی سازمان ملل متحد، این‌گونه تعریف شده است: «شکلی از تحرک جغرافیایی یا مکانی جمعیت است که بین دو واحد جغرافیایی صورت می‌گیرد» (امانی و دیگران، ۱۳۵۴). این تحرک جغرافیایی، تغییر اقامتگاه از مبدأ یا محل حرکت به مقصد یا محل ورود است. این‌گونه مهاجرت‌ها را مهاجرت دائم گویند و باید آن را از اشکال دیگر حرکات جمعیت که مخصوص تغییر دائمی محل اقامت نیست، تدقیک کرد.

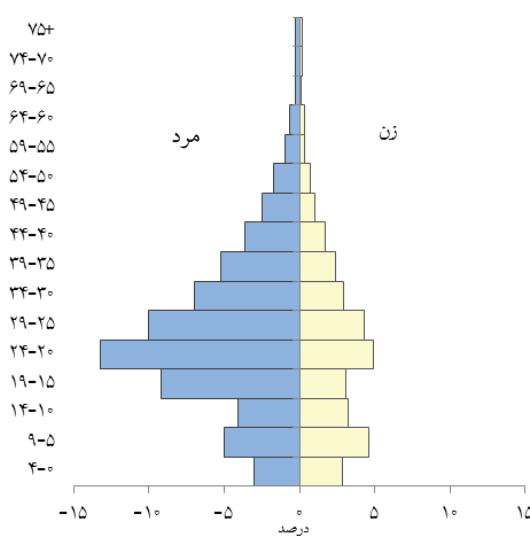
بر اساس تعریف مرکز آمار ایران در سرشماری سال ۱۳۹۰، مهاجر فردی است که از سرشماری سال ۱۳۸۵ تا زمان سرشماری نفوس و مسکن در آبان ۱۳۹۰، شهر یا آبادی محل سکونت خود را تغییر داده است. بنا بر این، مهاجر وارد شده از خارج، فردی است که در پنج سال گذشته، محل اقامت خود را به داخل کشور تغییر داده است (مرکز آمار ایران، ۱۳۹۰).

مهاجرت از دیرباز به عنوان یک عامل مؤثر بر حجم و توزیع نیروی کار، آموزش، فرصت‌های شغلی، پس‌انداز، سرمایه‌گذاری و تولید بوده و همواره یک جزء مهم شهرنشینی و توسعه‌ی اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی به حساب می‌آید.

مهاجرت یکی از سه عامل اصلی تغییر و تحول جمعیت است و بعد از باروری و مرگ و میر، از اهمیت زیادی برخوردار است. باروری اثر افزایشی بر جمعیت دارد و مرگ و میر اثر کاهشی؛ در حالی که مهاجرت، هر دو اثر را با هم دارد. مهاجرت به دلیل ماهیت خود می‌تواند علاوه بر تغییرات درازمدت و طولانی، آثار کوتاه‌مدتی را نیز بر تعداد و ساختار جمعیت ایجاد کند و تعادل یا عدم تعادل هایی را در جامعه ایجاد کند. مهاجرت در واقع، نوعی جایه‌جایی است که به دلایل مختلف و با اهداف متفاوت در دو سطح داخلی و بین‌المللی انجام می‌گیرد.

مهاجرت به عنوان یک واقعه‌ی تأثیرگذار بر رشد و تغییر جمعیت، مورد توجه قرار می‌گیرد و نه فقط به خاطر ابعاد فضایی و زمانی که بر آن تأثیر می‌گذارد. همچنین مهاجرت، انعکاس تغییراتی است که در تار و پود

حسام خدامرا迪 کارشناس دفتر جمعیت، نیروی کار و سرشماری مرکز آمار ایران است.

شکل ۲- هرم سنی مهاجران وارد شده از خارج از کشور، طی دوره ۱۳۸۵-۱۳۹۰ (کل)

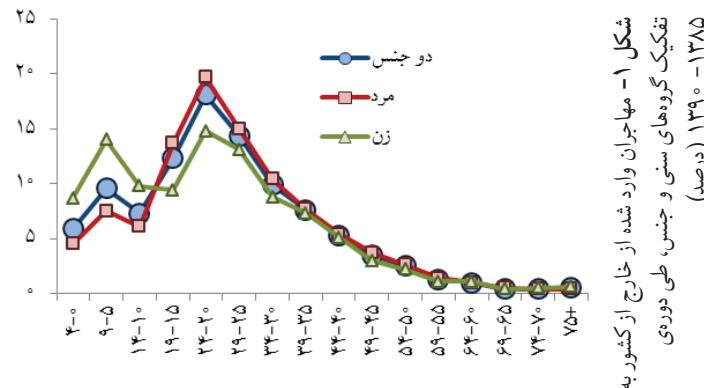
مرد یکی از ویژگی‌های بارز و معمول اغلب جزئیات مهاجرتی در جهان محسوب می‌شود.

بررسی وضعیت سکونت مهاجران وارد شده از خارج از کشور نیز بیان‌کننده‌ی آن است که از مجموع ۱۱۹,۳۱۱ نفر مهاجر وارد شده از خارج از کشور، ۹۰,۵۲۱ نفر (درصد ۷۵٪) ساکن شهر هستند و ۲۸,۷۹۰ نفر (درصد ۲۴٪) ساکن روستا (جدول ۲).

هرم سنی، تبیین‌کننده‌ی مناسبی برای ترکیب سنی و جنسی جمعیت یک منطقه است. بر اساس هرم‌های سنی ذیل، سهم گروه‌های سنی ۴۰-۱۵ ساله بیشتر از سایر گروه‌های است. به عبارتی،

وسط هرم مهاجران (۱۵ تا ۴۰ ساله) پهن‌تر است و رأس هرم آن (۵۰ ساله و بیش‌تر) باریک است. شکل و ساختار هرم سنی مهاجران وارد شده به نقاط شهری و نقاط روستایی، تا حدود زیادی مشابه مهاجران کل است؛ ولی در مناطق روستایی اندکی متفاوت است و سهم زنان مهاجر وارد شده به نقاط روستایی در مقایسه با زنان وارد شده به کل کشور و نقاط شهری، اندک است (شکل‌های ۲ تا ۴).

جدول ۲ توزیع استانی مهاجران وارد شده از خارج از کشور نشان می‌دهد که استان تهران (۳۷/۵ درصد) و اصفهان (۹/۶ درصد) بیشترین مقدار از مهاجران وارد

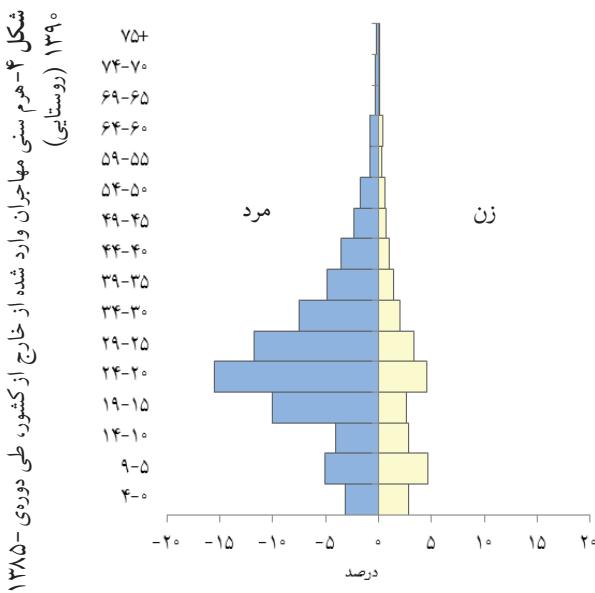
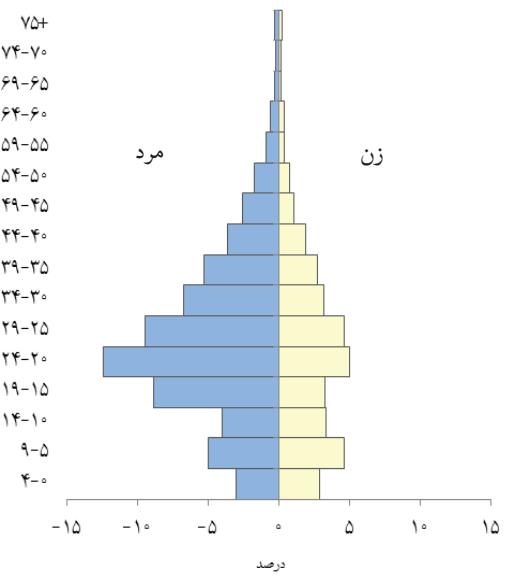
نفر بوده است. از این تعداد، ۶۲/۲ درصد در گروه‌های سنی ۴۰-۱۵ ساله قرار دارند. بالاترین درصد از آن گروه ۲۴-۲۰ ساله است (جدول ۱) و شکل‌های ۱ و ۲). در شکل ۱ نیز نرخ مهاجرت به تفکیک گروه‌های سنی و جنسی آمده است. این نمودار نیز بیان‌گر سهم مهاجران از گروه‌های سنی است. همان‌طور که قبل از ذکر شد، سهم گروه‌های سنی ۴۰-۱۵ ساله بیشتر از گروه‌های دیگر است (پرآمدگی آن در نمودار مشخص است) و اوج آن برای گروه سنی ۲۴-۲۰ ساله است. (خدمارادی و دیگران، ۱۳۹۳)

بررسی ترکیب جنسی مهاجران وارد شده از خارج کشور طی ۵ سال گذشته نشان می‌دهد که از جمعیت ۱۱۹,۳۱۱ نفری، ۸۰,۰۴۵ نفر را مردان و ۳۹,۲۶۶ نفر را زنان تشکیل می‌دهند. بر این اساس، شاخص نسبت جنسی مهاجران وارد شده از خارج از کشور، ۲۰٪ است. همچنین نسبت جنسی در فاصله‌ی گروه‌های سنی ۱۵-۶۰ ساله، بیش از ۲۰۰ بوده است (جدول ۱). این عدد، حاکی از آن است که تعداد مردان مهاجر وارد شده دو برابر تعداد زنان مهاجر بوده است. لازم به ذکر است که مهاجرت جنس

جدول ۱- توزیع سنی مهاجران وارد شده از خارج از کشور به تفکیک جنس طی دوره ۱۳۹۰-۱۳۸۵ (۱۵ تا ۴۰ ساله)

ساله	کل جمعیت	زن			مرد			دو جنس			شرح
		نسبت جنسی	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	
۱۳۹۰	۱۱۹,۳۱۱	۲۰۴	۱۰۰	۳۹,۲۶۶	۱۰۰	۸۰,۰۴۵	۱۰۰	۱۱۹,۳۱۱	۱۰۰	۱۱۹,۳۱۱	کل جمعیت
۱۳۸۹	۷۰,۴۷	۱۰۷	۷,۸	۳,۴۰۷	۵,۶	۳,۶۳۹	۹,۵	۷۰,۴۷	۹,۵	۷۰,۴۷	۴۰-۵۰ ساله
۱۳۸۸	۱۱,۴۹۹	۱۰۹	۰,۱۴	۰,۵۰۶	۰,۷	۰,۹۹۳	۶,۹	۱۱,۴۹۹	۶,۹	۱۱,۴۹۹	۵۰-۶۰ ساله
۱۳۸۷	۸,۷۰۰	۱۲۷	۸,۹	۳,۸۴۰	۱,۶	۴,۸۶۱	۳,۷	۸,۷۰۰	۳,۷	۸,۷۰۰	۶۰-۷۰ ساله
۱۳۸۶	۱۴,۶۷۲	۲۹۶	۴,۹	۲,۷۰۰	۷,۱۳	۱۰,۹۷۲	۲۱۲	۱۴,۶۷۲	۲۱۲	۱۴,۶۷۲	۷۰-۸۰ ساله
۱۳۸۵	۲۱,۶۱۱	۲۷۱	۸,۱۴	۵,۸۲۸	۷,۱۹	۱۵,۷۸۳	۱۱۸	۲۱,۶۱۱	۱۱۸	۲۱,۶۱۱	۸۰-۹۰ ساله
۱۳۸۴	۱۷,۱۴۶	۲۲۲	۱,۱۳	۰,۱۶۲	۰,۱۵	۱۱,۹۸۴	۴۱۴	۱۷,۱۴۶	۴۱۴	۱۷,۱۴۶	۹۰-۱۰۰ ساله
۱۳۸۳	۱۱,۷۵۳	۲۴۰	۸,۸	۳۴۵۹	۴,۱۰	۸,۲۹۴	۹,۹	۱۱,۷۵۳	۹,۹	۱۱,۷۵۳	۱۰۰-۱۱۰ ساله
۱۳۸۲	۹,۰۷۵	۲۱۶	۳,۷	۲,۸۷۴	۷,۷	۶,۲۰۱	۶,۷	۹,۰۷۵	۶,۷	۹,۰۷۵	۱۱۰-۱۲۰ ساله
۱۳۸۱	۶,۳۵۱	۲۱۵	۱,۵	۲,۰۱۳	۴,۵	۴,۳۳۷	۳,۵	۶,۳۵۱	۳,۵	۶,۳۵۱	۱۲۰-۱۳۰ ساله
۱۳۸۰	۴۱۸۱	۲۵۱	۰,۳	۱۱۹۱	۷,۳	۲۹۸۹	۵,۳	۴۱۸۱	۵,۳	۴۱۸۱	۱۳۰-۱۴۰ ساله
۱۳۷۹	۲۹۶۵	۲۴۱	۲,۲	۸۷۰	۶,۲	۲۰۹۵	۵,۲	۲۹۶۵	۵,۲	۲۹۶۵	۱۴۰-۱۵۰ ساله
۱۳۷۸	۱۵۲۵	۲۵۷	۱,۱	۴۲۸	۴,۱	۱۰۹۷	۳,۱	۱۵۲۵	۳,۱	۱۵۲۵	۱۵۰-۱۶۰ ساله
۱۳۷۷	۱۲۲۰	۱۹۴	۱,۱	۴۱۵	۰,۱	۸۰۴	۰,۱	۱۲۲۰	۰,۱	۱۲۲۰	۱۶۰-۱۷۰ ساله
۱۳۷۶	۵۳۳	۲۱۱	۴,۰	۱۷۱	۵,۰	۳۶۱	۴,۰	۵۳۳	۴,۰	۵۳۳	۱۷۰-۱۸۰ ساله
۱۳۷۵	۴۷۱	۱۶۴	۰,۱۰	۱۷۸	۴,۰	۲۹۳	۴,۰	۴۷۱	۴,۰	۴۷۱	۱۸۰-۱۹۰ ساله
۱۳۷۴	۵۶۴	۱۵۴	۶,۰	۲۲۲	۷,۰	۳۴۱	۵,۰	۵۶۴	۵,۰	۵۶۴	۱۹۰-۲۰۰ ساله و بیشتر

شکل ۳-۴۹ سنی مهاجران وارد شده از خارج از کشور، طبق دوره (شهری) ۱۳۹۰ (دستی)

خارج وارد کشور شده یا در داخل کشور جابه جا شده‌اند، که ۶۲٪ درصد در گروه‌های سنی ۱۵-۴۰ ساله قرار دارند. بیشترین درصد از آن گروه ۲۴-۲۰ ساله است. بنا بر این، درصد قابل توجهی از مهاجران در سنین جوانی و فعالیت، وارد کشور شده‌اند.

بررسی ترکیب جنسی مهاجران وارد شده از خارج کشور طی ۵ سال گذشته نشان می‌دهد که از جمعیت ۱۱۹,۳۱۱ نفری، ۸۰٪ ۴۵ نفر را مردان و ۳۹,۲۶۶ نفر را زنان تشکیل می‌دهند. بر این اساس، شاخص نسبت جنسی مهاجران وارد شده از خارج از کشور، ۲۰٪ است. همچنین نسبت جنسی در فاصله‌ی گروه‌های سنی ۱۵-۲۰ ساله بیش از ۲۰۰ بوده است. این عدد، حاکی از آن است که تعداد مردان مهاجر وارد شده، دو برابر تعداد زنان وارد شده، بوده است. شایان ذکر است که مهاجرت جنس مرد، یکی از ویژگی‌های بازز و معمول اغلب جریانات مهاجرتی در جهان محسوب می‌شود.

بررسی وضعیت سکونت مهاجران وارد شده از خارج کشور نیز بیان کننده‌ی آن است که از مجموع ۱۱۹,۳۱۱ نفر مهاجران وارد شده از خارج از کشور، ۹۰,۵۲۱ نفر (درصد ۷۵٪) وارد نقاط شهری و ۲۸,۷۹۰ نفر (درصد ۲۴٪) وارد نقاط روستایی کشور شده‌اند.

توزیع استانی مهاجران وارد شده از خارج از کشور نشان می‌دهد که استان تهران، ۳۷٪ (درصد) و اصفهان (۹٪ درصد) بیشترین و استان‌های خراسان شمالی (۰٪ درصد)، ایلام و اردبیل با (۰٪ درصد) کمترین مقدار از مهاجران وارد شده از خارج از کشور را جذب خود کرده‌اند.

بررسی علت مهاجرت مهاجران خارج از کشور نشان می‌دهد پیروی از خانوار با ۳۷٪ درصد، بیشترین فراوانی نسبی را دارد و حدود ۴۲ درصد از مهاجران برای جستجوی کار یا کار بهتر وارد کشور شده‌اند.

شده از خارج از کشور را جذب خود کرده‌اند و استان‌های خراسان شمالی (۰٪ درصد)، ایلام و اردبیل با (۰٪ درصد) کمترین مقدار را.

۳ علت مهاجرت

بررسی علت مهاجرت مهاجران خارج از کشور نشان می‌دهد که در سرشماری ۱۳۹۰ برای دوره‌ی پنج ساله‌ی ۱۳۹۰-۱۳۸۵، پیروی از خانوار با ۳۷٪ درصد بیشترین فراوانی نسبی را دارد و بعد از آن به ترتیب، فراوانی علتهای جستجوی کار (۳۲٪ درصد)، جستجوی کار بهتر (۹٪ درصد)، تحصیل (۵٪ درصد)، انتقال شغلی (۲٪ درصد)، دستیابی به مسکن مناسب (۲٪ درصد) و پایان تحصیل (۱٪ درصد) قرار دارند. حدود ۴۲ درصد از دلایل مهاجرت، مربوط به سایر علتهای بوده و ۲۱٪ مهاجران نیز علت مهاجرت خود را بیان نکرده‌اند. حدود ۴۲ درصد از مهاجران برای جستجوی کار یا کار بهتر، وارد کشور شده‌اند (خدماتی و همکاران، ۱۳۹۳).

توزیع نسبی مهاجران وارد شده از خارج از کشور به استان‌های کشور بر حسب علت مهاجرت در سرشماری ۱۳۹۰ نشان می‌دهد که جستجوی کار، بیشترین نسبت را در استان یزد (۵۵٪) داشته و بعد از این استان، استان‌های بوشهر (۵٪) درصد، هرمزگان و تهران با (۳۸٪) درصد قرار دارند. استان‌های فارس و بوشهر در مهاجرت به علت جستجوی کار بهتر، از بیشترین فراوانی نسبی برخوردارند. استان‌های قم و قزوین در مهاجرت به علت تحصیل از بیشترین فراوانی نسبی برخوردارند. پیروی از خانوار، بیشترین نسبت را در استان خراسان جنوبی (۵۵٪) درصد) و خراسان رضوی دارد.

۴ نتیجه‌گیری

در فاصله‌ی سال‌های ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۰، تعداد ۱۱۹,۳۱۱ نفر مهاجر، از

جدول ۲- توزیع سنی مهاجران وارد شده از خارج از کشور به تکییک استان و محل سکونت، طی دوره‌ی ۱۳۹۰-۱۳۸۵

روستایی		شهری		کل		شرح
درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	
۲۶/۱	۲۸,۷۹۰	۷۵/۹	۹۰,۵۲۱	۱۰۰/۰	۱۱۹,۳۱۱	جمع
۰/۱	۸۴	۰/۸	۹۴۰	۰/۹	۱۰۲۴	آذربایجان شرقی
۰/۲	۲۱۰	۰/۶	۷۴۳	۰/۸	۹۵۳	آذربایجان غربی
۰/۰	۱۹	۰/۲	۱۸۲	۰/۲	۲۰۱	اردبیل
۲/۴	۲۸۸۴	۷/۰	۸۳۷۷	۹/۴	۱۱۲۶۱	اصفهان
۱/۸	۲۱۳۲	۴/۸	۵۷۲۷	۶/۶	۷۸۵۹	البز
۰/۰	۱۲	۰/۲	۱۸۴	۰/۲	۱۹۶	ایلام
۱/۱	۱۲۶۹	۳/۴	۴۰۱۴	۴/۴	۵۲۸۳	بوشهر
۷/۰	۸۳۶۳	۳۰/۵	۲۶۳۳۲	۳۷/۵	۴۴۶۹۵	تهران
۰/۱	۶۰	۰/۲	۲۱۸	۰/۲	۲۷۸	چهارمحال و بختیاری
۰/۰	۳۶	۰/۳	۳۵۴	۰/۳	۳۹۰	خراسان جنوبی
۰/۶	۶۸۶	۴/۲	۴۹۸۲	۴/۸	۵۶۶۸	خراسان رضوی
۰/۰	۱۹	۰/۱	۱۳۵	۰/۱	۱۵۴	خراسان شمالی
۰/۳	۳۹۶	۱/۱	۱۳۲۵	۱/۴	۱۷۲۱	خوزستان
۰/۰	۳۵	۰/۲	۲۴۱	۰/۲	۲۷۶	زنجان
۰/۲	۲۲۸	۰/۷	۸۶۶	۰/۹	۱۱۰۴	سمنان
۰/۴	۴۹۷	۰/۵	۵۹۲	۰/۹	۱۰۸۹	سیستان و بلوچستان
۳/۱	۳۷۲۴	۶/۱	۷۲۷۲	۹/۲	۱۰۹۹۶	فارس
۰/۳	۳۵۱	۰/۹	۱۰۴۳	۱/۲	۱۳۹۴	قزوین
۰/۲	۲۲۶	۳/۵	۴۱۳۷	۳/۷	۴۳۸۳	قم
۰/۱	۹۰	۰/۳	۳۵۹	۰/۴	۴۴۹	کردستان
۱/۳	۱۴۹۸	۲/۹	۳۴۵۱	۴/۱	۴۹۴۹	کرمان
۰/۱	۸۵	۰/۳	۴۰۳	۰/۴	۴۸۸	کرمانشاه
۰/۰	۴۴	۰/۲	۲۰۶	۰/۲	۲۵۰	کهگیلویه و بویراحمد
۰/۲	۱۸۹	۰/۷	۸۱۴	۰/۸	۱۰۰۳	گلستان
۰/۱	۱۲۸	۰/۵	۵۶۲	۰/۶	۷۰۰	گیلان
۰/۱	۶۶	۰/۱	۱۶۵	۰/۲	۲۲۱	لرستان
۰/۷	۸۶۷	۱/۳	۱۵۲۲	۲/۰	۲۳۸۹	مازندران
۰/۸	۹۷۴	۱/۱	۱۳۳۸	۱/۹	۲۳۱۲	مرکزی
۱/۰	۱۲۱۳	۱/۱	۱۳۵۴	۲/۲	۲۵۶۷	هرمزگان
۰/۰	۴۵	۰/۳	۳۶۹	۰/۳	۴۰۴	همدان
۲/۰	۲۲۳۰	۱/۹	۲۳۱۴	۳/۹	۴۶۴۴	یزد

〇 مرجع‌ها

لوکاس، دیوید؛ میر، پاول (۱۳۸۴). درآمدی بر مطالعات جمعیتی.

محمودیان، حسین (مترجم)، تهران: دانشگاه تهران.

مرکز آمار ایران (۱۳۸۵). نتایج تفصیلی سرشماری‌های عمومی نفوس و مسکن.

مرکز آمار ایران (۱۳۹۰). نتایج تفصیلی سرشماری‌های عمومی نفوس و مسکن.

<http://www.sci.org>

امانی، مهدی، جمشید بهنام و حبیب‌الله زنجانی (۱۳۵۴). لغتنامه‌ی جمعیت‌شناسی، تهران: دانشگاه تهران.

خدامارادی، حسام، نورمحمد جاوید، دانش و الهه وجگانی (۱۳۹۳)، بررسی جریان‌های مهاجرت داخلی و مقایسه ویژگی‌های مهاجران با

غیرمهاجران در ایران طی فاصله زمانی ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۰، تهران،

پژوهشکده‌ی آمار، در دست چاپ.

جدول ۳- توزیع نسبی مهاجران وارد شده از خارج از کشور به تفکیک استان، بر حسب علت مهاجرت، طی دوره‌ی ۱۳۸۵-۱۳۹۰

شهر	جمع	کار	جستجوی کار	کار پیشتر	شغلی	انتقال	تحصیل	پایان تحصیل	پایان خدمت وظیفه	دستیابی به مسکن مناسب‌تر	پیروی از خانوار	سایر	نشده اظهار
کل کشور	۰/۱۰۰	۳۲۸	۹/۴	۲۳	۵۲	۱/۲	۰/۲	۰/۶	۰/۲	۲۳	۳۷۳	۷/۲	۲/۱
آذربایجان شرقی	۱۰۰/۰	۶۴	۱۳/۱	۸۱	۱۲۲	۶	۱/۲	۳۰	۳۳۵	۳۰	۳۳۵	۱۳/۹	۱/۷
آذربایجان غربی	۱۰۰/۰	۸۵	۶۲	۶۳	۲۱	۵/۶	۰/۶	۲۸	۳۴۹	۱۲	۳۴۹	۱/۲	۱/۷
اردبیل	۱۰۰/۰	۶۰	۵۵	۱۲۴	۱۱۹	۸/۵	۲/۰	۴۰	۳۱۳	۱۶۹	۱۶۹	۰/۵	۰/۵
اصفهان	۱۰۰/۰	۲۹/۲	۱۱۵	۱۷۴	۲۵	۱/۱	۰/۱	۲۴	۴۰/۶	۸/۱	۴۰/۶	۳/۲	۱/۷
البرز	۱۰۰/۰	۳۱/۶	۸۸	۱/۴	۱۰/۰	۰/۵	۰/۰	۴/۱	۴۳/۷	۷/۲	۴۳/۷	۲/۱	۱/۷
ایلام	۱۰۰/۰	۲/۶	۳/۱	۱۰/۲	۱۵/۸	۵/۱	۰/۰	۵/۱	۴۸	۷/۱	۴۸	۳/۱	۱/۲
بوشهر	۱۰۰/۰	۵۲/۲	۱۶/۰	۱/۱	۰/۷	۰/۲	۰/۲	۰/۷	۲۵/۷	۲/۱	۲۵/۷	۶/۵	۱/۲
تهران	۱۰۰/۰	۳۸/۳	۷۸	۲/۳	۲۰	۱/۱	۰/۰	۲۳	۳۶/۵	۶/۵	۳۶/۵	۲/۱	۲/۱
چهارمحال و بختیاری	۱۰۰/۰	۱۷۳	۸۳	۱۳/۷	۶/۸	۲/۹	۱/۴	۲/۵	۳۳/۱	۱۱/۹	۳۳/۱	۲/۲	۱/۷
خراسان جنوبی	۱۰۰/۰	۱۲۸	۵۹	۷/۷	۲/۶	۲/۳	۰/۵	۲۳	۵۵/۴	۷/۹	۵۵/۴	۱/۵	۱/۵
خراسان رضوی	۱۰۰/۰	۱۱/۴	۵۸	۲/۸	۲/۸	۱/۹	۰/۲	۴/۴	۵۱/۶	۱۲/۷	۵۱/۶	۲/۳	۲/۳
خراسان شمالی	۱۰۰/۰	۹/۱	۳۹	۹/۱	۱۳	۹/۷	۰/۲	۵/۲	۳۰/۵	۱۳	۳۰/۵	۱/۳	۱/۳
خوزستان	۱۰۰/۰	۲۵/۹	۱۰/۳	۴/۵	۴/۴	۲/۵	۱/۱	۳/۵	۳۴/۲	۱۲/۱	۳۴/۲	۱/۰	۱/۰
زنجان	۱۰۰/۰	۱۱/۶	۶۲	۱۲/۳	۶/۹	۱۸/۸	۱/۱	۰/۷	۳۳/۰	۹/۱	۳۳/۰	۴/۱	۰/۴
سمنان	۱۰۰/۰	۳۰/۸	۸/۲	۱/۴	۳/۵	۱/۲	۰	۱/۴	۴۴	۴/۵	۴۴	۴/۳	۳/۸
سیستان و بلوچستان	۱۰۰/۰	۲۷/۸	۸/۲	۲/۷	۳/۸	۲/۲	۰/۵	۲/۸	۴۴	۴/۳	۴۴	۴/۳	۲/۸
فارس	۱۰۰/۰	۳۶/۵	۱۷/۲	۱/۷	۳	۰/۹	۰/۲	۱/۹	۲۹	۷/۹	۲۹	۲۹	۱/۷
قزوین	۱۰۰/۰	۲۰/۴	۵۸	۱/۶	۲۹/۶	۰/۴	۰/۱	۰/۸	۳۴/۲	۴/۹	۳۴/۲	۴/۹	۲/۱
قم	۱۰۰/۰	۷/۰	۲/۶	۱/۷	۲۹/۳	۰/۶	۰/۰	۱/۳	۴۸/۲	۷/۳	۴۸/۲	۷/۳	۲/۰
کردستان	۱۰۰/۰	۹/۴	۶۹	۷/۱	۱۱/۶	۰/۷	۰/۴	۰/۳	۴۲/۵	۱۰/۰	۴۲/۵	۱۰/۰	۲/۰
کرمان	۱۰۰/۰	۳۰/۸	۸/۰	۱/۲	۱۱/۶	۰/۷	۰/۴	۱/۲	۳۸/۶	۵/۰	۳۸/۶	۵/۰	۲/۴
کرمانشاه	۱۰۰/۰	۵/۷	۲/۳	۶/۴	۹/۲	۴/۹	۱/۲	۱/۲	۴۵/۹	۱۶/۲	۴۵/۹	۱۶/۲	۲/۳
کهگیلویه و بویراحمد	۱۰۰/۰	۳۸/۰	۱/۲	۷/۰	۷/۲	۰/۴	۰/۴	۲/۴	۳۴/۸	۱۰/۰	۳۴/۸	۱۰/۰	۲/۴
گلستان	۱۰۰/۰	۸/۷	۴/۱	۲/۸	۱۶/۶	۴/۱	۱/۴	۱/۴	۴۷/۵	۱۱/۲	۴۷/۵	۱۱/۲	۰/۶
گیلان	۱۰۰/۰	۱۳/۶	۵۹	۶/۶	۱۳/۷	۴/۷	۱/۰	۰/۰	۳۱/۳	۱۸/۱	۳۱/۳	۱۸/۱	۰/۱
لرستان	۱۰۰/۰	۲۶/۴	۳۹	۶/۹	۱۴/۷	۲/۶	۰	۱/۳	۳۵/۵	۸/۷	۳۵/۵	۸/۷	۰/۰
مازندران	۱۰۰/۰	۲۲/۸	۱۴/۳	۲/۴	۱۴/۳	۰/۰	۰/۴	۰/۴	۳۶/۸	۹/۹	۳۶/۸	۹/۹	۲/۳
مرکزی	۱۰۰/۰	۳۴/۴	۱۰/۱	۲/۸	۱/۵	۰/۶	۰/۱	۰/۸	۴۱/۳	۶/۴	۴۱/۳	۶/۴	۲/۰
همزگان	۱۰۰/۰	۳۸/۳	۱۳/۷	۱/۱	۱/۸	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۳۳/۹	۷/۳	۳۳/۹	۷/۳	۲/۳
همدان	۱۰۰/۰	۵/۲	۴/۰	۱۱/۶	۷/۴	۱/۹	۰/۲	۰/۲	۳۷/۶	۹/۷	۳۷/۶	۹/۷	۱/۳
یزد	۱۰۰/۰	۵۵/۵	۸/۲	۱/۹	۱/۱	۰/۴	۰/۳	۰/۸	۲۷/۱	۳/۴	۲۷/۱	۳/۴	۱/۳